

Promemoria

Klimat- och näringslivsdepartementet

Uppgifter om medelstora förbränningsanläggningar

KN2023/

September 2023

Innehållsförteckning

1	Promemorians huvudsakliga innehåll	3
2	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar	4
3	Ärendet.....	6
4	Hantering av uppgifter om medelstora förbränningsanläggningar	6
4.1	EU-rättsliga krav på miljöinformation om medelstora förbränningsanläggningar	6
4.2	Nationell lagstiftning	7
5	Promemorians förslag	8
5.1	Inget krav på e-tjänst	8
5.2	Undantag från kravet att offentliggöra vissa registrerade uppgifter	8
6	Ikraftträdandebestämmelser	9
7	Konsekvenser.....	10

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian lämnas förslag till ändringar i förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar som tydliggör att uppgifter som omfattas av säkerhetskylslagen (2018:785) inte ska offentliggöras. Dessutom föreslås att kravet på att uppgifter ska lämnas via en e-tjänst tas bort. Syftet med den föreslagna ändringen är att det redan i förordningen ska framgå vilka uppgifter som inte ska offentliggöras samt att tillsynsmyndigheterna själva ska kunna avgöra på vilket sätt uppgifter lämpligen lämnas till tillsynsmyndigheten.

Förordningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2024.

2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar

Härigenom föreskrivs att 18 och 23 §§ förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §

Den som driver eller avser att driva en medelstor förbränningsanläggning ska informera tillsynsmyndigheten om *anläggningen*. *Informationen ska lämnas i en e-tjänst som tillsynsmyndigheten anvisar och innehålla uppgift om*

Den som driver eller avser att driva en medelstor förbränningsanläggning ska informera tillsynsmyndigheten om

1. verksamhetsutövarens namn, säte, organisationsnummer och kontaktuppgifter,
2. adress, fastighetsbeteckning samt X- och Y-koordinater enligt koordinatreferenssystemet SWEREF 99 TM (EPSG:3006), om anläggningen är stationär,
3. när anläggningen togs eller avses att tas i drift,
4. anläggningens typ, med användning av beteckningarna dieselmotor, gasturbin, tvåbränslemotor, annan motor eller annan medelstor förbränningsanläggning,
5. anläggningseffekten i megawatt,
6. anläggningens verkningsgrad,
7. reningsutrustningens typ,
8. det förväntade årliga antalet drifttimmar och genomsnittliga last vid drift,
9. typ av bränslen och andel bränslen som förbränns eller avses att förbrännas, med användning av beteckningarna fast biomassa, övriga fasta bränslen, dieselbrännolja, flytande biobränslen, andra flytande bränslen än dieselbrännolja eller flytande biobränslen, naturgas och andra gasformiga bränslen än naturgas, och
10. anläggningens sektor eller industrienhet, med användning av tillämplig NACE-kod enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 av den 20 december 2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) 3037/90 och vissa EG-förordningar om särskilda statistikområden samt med användning av tillämplig standard för svensk näringsgrensindelning (SNI-kod).

23 §

Tillsynsmyndigheten ska offentliggöra uppgifter ur registret på en webbplats som tillhör myndigheten

Tillsynsmyndigheten ska offentliggöra uppgifter ur registret på en webbplats som tillhör myndigheten

och som allmänheten har tillgång till. Uppgifter om personnummer, födelsedatum och bostadsadresser får dock inte offentliggöras.

och som allmänheten har tillgång till. Uppgifter om personnummer, födelsedatum och bostadsadresser *samt säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585)* får dock inte offentliggöras.

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2024.

3 Ärendet

I egenskap av tillsynsvägladande myndighet uppmärksammades Naturvårdsverket av tillsynsmyndigheterna på att kravet i förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar, nedan förordningen, att offentliggöra vissa uppgifter inte är förenliga med säkerhetskylldslagen (2018:785) och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. Naturvårdsverket utredde frågan vidare genom att ställa frågor till utvalda tillsynsmyndigheter, länsstyrelserna och de kommuner som hade två eller fler medelstora förbränningsanläggningar registrerade, för att utröna huruvida det var ett teoretiskt eller faktiskt problem. Naturvårdsverket presenterade sina slutsatser för Klimat- och näringslivsdepartementet under våren 2023 (KN 2023/03812).

4 Hantering av uppgifter om medelstora förbränningsanläggningar

4.1 EU-rättsliga krav på miljöinformation om medelstora förbränningsanläggningar

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2193 av den 25 november 2015 om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från medelstora förbränningsanläggningar (MCP-direktivet) fastställer regler för att begränsa utsläppen av svaveldioxid (SO₂), kväveoxider (NO_x) och stoft till luft från medelstora förbränningsanläggningar. Det fastställer också regler för övervakning av utsläpp av kolmonoxid (CO). Direktivet tillämpas på förbränningsanläggningar med en installerad tillförd effekt på minst 1 MW men mindre än 50 MW (medelstora förbränningsanläggningar). Enligt MCP-direktivet ska en nationell behörig myndighet föra register över alla medelstora förbränningsanläggningar. Registret ska innehålla vissa specifika uppgifter om anläggningarna (artiklarna 5.5 och 9 samt bilaga 1 till MCP-direktivet). Uppgifterna ska även göras tillgängliga för allmänheten i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG av den 28 januari 2003 om allmänhetens tillgång till miljöinformation och om upphävande av rådets direktiv 90/313/EEG (miljöinformationsdirektivet). Medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att offentliga myndigheter organiserar sådan miljöinformation som är relevant för deras verksamhet och som innehas av eller förvaras för dem, för att aktivt och systematiskt spridas till allmänheten (artikel 7.1 i miljöinformationsdirektivet). Det finns dock möjlighet att göra vissa undantag, bland annat med hänvisning till uppgifter som skulle ha negativa påföljder för allmän säkerhet eller det nationella försvaret och personuppgifter (artikel 4.1 och 4.2 i miljöinformationsdirektivet).

4.2 Nationell lagstiftning

MCP-direktivet genomförs i svensk rätt genom förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar. I förordningen finns bland annat bestämmelser om att utsläpp av föroreningar till luften från en medelstor förbränningsanläggning ska kontrolleras och att tillsynsmyndigheten ska hållas informerad om en sådan anläggning. Av miljö-tillsynsförordningen (2011:13) framgår att det är länsstyrelser och kommuner som utövar tillsyn över medelstora förbränningsanläggningar, och som därmed avses i 14 § förordningen om medelstora förbränningsanläggningar. I promemorian är det genomgående dessa tillsynsmyndigheter som avses om inget annat anges.

Verksamhetsutövare som driver eller planerar att driva en medelstor förbränningsanläggning är skyldiga att informera tillsynsmyndigheten om anläggningen. De uppgifter som verksamhetsutövaren ska informera tillsynsmyndigheten om framgår av 18 § i förordningen och ska lämnas i en e-tjänst som tillsynsmyndigheten anvisar. Dessa uppgifter ska sedan offentliggöras av tillsynsmyndigheten på en webbplats som tillhör myndigheten och som allmänheten har tillgång till. Undantag från offentliggörande ska göras för vissa personuppgifter enligt 23 § i förordningen. Sverige har vid genomförandet av MCP-direktivet valt att inte undanta några andra uppgifter. Det finns dock, som nämnts ovan, möjlighet att göra undantag bland annat för uppgifter som rör allmän säkerhet eller det nationella försvaret.

Med säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter avses uppgifter som rör säkerhetskänslig verksamhet och som därför omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) eller som skulle ha omfattats av sekretess enligt den lagen, om den hade varit tillämplig (1 kap. 2 § andra stycket säkerhetsskyddslagen). Det som framför allt kan komma i fråga vad gäller mellanstora förbränningsanläggningar är sådana uppgifter som skulle ha omfattats av 15 kap. 2 § OSL. I försvarssekretessen omfattas uppgifter som rör totalförsvaret. Totalförsvaret omfattar både militärt försvar och civilt försvar. Det civila försvaret omfattar all den civila verksamhet som ingår i totalförsvaret, dvs. alla de beredskapsförberedelser som bland annat statliga civila myndigheter, kommuner och landsting vidtar i fredstid. Dessutom ingår all den civila verksamhet som behövs under krigsförhållanden för att stödja Försvarmakten, skydda och rädda liv och egendom, trygga en livsnödvändig försörjning och upprätthålla viktiga samhällsfunktioner (se prop. 1994/95:7 s. 50–51). När det gäller mellanstora förbränningsanläggningar kan det bland annat röra sig om reservgeneratorer till sjukhus och reservkraftanläggningar till kärnkraftverk som kan ha betydelse för totalförsvaret. Vissa uppgifter om sådana typer av anläggningar kan därmed omfattas av försvarssekretessen.

Vid en normkonflikt går författningar med högre rang (*lex superior*) före de med lägre rang. Det innebär att grundlag går före vanlig lag, lag går före förordning osv. Därmed ska sådana uppgifter som anses vara säkerhetsskyddsklassificerade enligt säkerhetsskyddslagen också hanteras därefter, oavsett att det i förordningen anges att endast vissa personuppgifter undantas från kravet på offentliggörande.

5 Promemorians förslag

5.1 Inget krav på e-tjänst

Förslag: Kravet på att uppgifter ska lämnas via en e-tjänst tas bort.

Skälen för förslaget: I MCP-direktivet finns inget krav på att de uppgifter som ska lämnas till medlemsstaternas tillsynsmyndigheter ska lämnas via en e-tjänst. Det är således endast ett nationellt krav som förts in i den svenska förordningen. Kravet på att uppgifterna ska lämnas i en e-tjänst som tillsynsmyndigheten anvisar har visat sig innebära problem. Tillsynsmyndigheterna har till Naturvårdsverket fört fram att det är oklart vad som menas med e-tjänst eftersom det inte förklaras i förordningen. Det är också svårt att finna vägledning i annan författning av vad som menas med e-tjänst och vilka krav som kan ställas på en sådan. Vidare har det framgått av tillsynsmyndigheternas uppgifter till Naturvårdsverket att i princip samtliga av de tillfrågade tillsynsmyndigheterna antingen inte kände till om deras e-tjänst uppfyller de krav som ställs på informationssystem enligt Säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd (PMFS 2022:1) eller ansåg att deras e-tjänst inte uppfyllde kraven.

Det kan vara mycket resurskrävande att ta fram en digital lösning som uppfyller Säkerhetspolisens föreskrifter för informationsöverföring av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter. För exempelvis en liten kommun som endast har en medelstor förbränningsanläggning inom sitt tillsynsområde skulle det kunna medföra stora kostnader som inte står i proportion till nyttan av en e-tjänst.

Med hänsyn till de krav som ställs på en digital tjänst för informationsöverföring av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och de olika förutsättningar som tillsynsmyndigheterna har, bör det finnas möjlighet för tillsynsmyndigheten att avgöra på vilket sätt informationen bäst lämnas in.

5.2 Undantag från kravet att offentliggöra vissa registrerade uppgifter

Förslag: Det ska tydliggöras att säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter enligt säkerhetsskyddslagen inte ska offentliggöras.

Skälen för förslaget: Det finns cirka 2 000 medelstora förbränningsanläggningar i Sverige. För nya anläggningar har uppgifter registrerats sedan den 1 juni 2018. Uppskattningsvis har ett 60-tal anläggningar registrerats och offentliggjorts. För merparten av anläggningarna, som är befintliga, kommer dock registreringen ske etappvis med start den 1 januari 2024.

Vid implementeringen av MCP-direktivet valde Sverige att inte undanta andra uppgifter än vissa personuppgifter från kravet att offentliggöra miljöinformation om medelstora förbränningsanläggningar (se 23 § i förordningen). Sedan implementeringen av MCP-direktivet har det säkerhetspolitiska läget försämrats (se prop. 2020/21:30).

Enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) ska säkerhetsskydds-klassificerade uppgifter delas in i säkerhetsskyddsklasser utifrån den skada som ett röjande av uppgiften kan medföra för Sveriges säkerhet. Även uppgifter som sedda var för sig inte bedöms vara säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter kan i aggregerad form omfattas av kravet på säkerhetsskyddsklassificering i vissa fall.

De exempel som har uppmärksammats av tillsynsmyndigheterna och Naturvårdsverket rörande medelstora förbränningsanläggningar är sådana anläggningar som har betydelse för det civila försvaret. Det kan handla om en reservkraftanläggning för ett sjukhus eller en anläggning som har betydelse för energiförsörjningen. Det kan också vara fråga om exempelvis koordinater för en anläggning som ligger inom ett skyddsobjekt. Utöver att vissa uppgifter i sig kan anses vara säkerhetsskyddsklassificerade kan det vara fråga om anläggningar där uppgifterna sammantaget kan anses vara säkerhetsskyddsklassificerade. I Naturvårdsverkets kontakt med tillsynsmyndigheterna lyftes problematiken kring anläggningar vars uppgifter var för sig inte omfattas av säkerhetsskyddslagen men där sammanställd information skulle kunna medföra att det går att läsa ut hur mycket produktionsbortfall som skulle kunna åstadkommas. Vidare framfördes att uppgifter om anläggningens position, kapacitet och kritiska beroenden i form av specifika bränslen och reningssystem utgör sådan information som i aggregerad form kan omfattas av sekretess. Detta skulle även kunna gälla enstaka uppgifter tillsammans med näringsgrenstillhörighet.

I det allmänna verksamhet omfattas, som nämnts i avsnitt 4.2, säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter av sekretess enligt offentlighet- och sekretesslagen (2009:400). För att minimera risken för att säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter offentliggörs av misstag är det viktigt att det inte finns någon konflikt mellan säkerhetsskyddslagen och förordningen. Därför bör ett undantag för offentliggörande av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter införas. Eftersom det finns möjlighet enligt MCP-direktivet att ha sådana undantag kommer den nationella lagstiftningen inte heller i konflikt med EU-lagstiftningen.

6 Ikraftträdandebestämmelser

För nya medelstora förbränningsanläggningar har registreringskyldigheten redan införts. Uppgifter om äldre anläggningar kommer registreras och offentliggöras i etapper. Befintliga medelstora förbränningsanläggningar med en installerad tillförd effekt på max 5 MW ska börja registreras 1 januari 2029 medan anläggningar med en installerad tillförd effekt på över 5 MW ska registreras med start den 1 januari 2024. Därmed är det lämpligt att det så snart som möjligt därefter framgår av förordningen att säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter inte omfattas av skyldigheten för tillsynsmyndigheten att offentliggöra vissa uppgifter. Förordningsändringarna föreslås därför träda i kraft den 1 mars 2024.

7 Konsekvenser

Förslaget syftar bland annat till att tillsynsmyndigheterna ska få större möjlighet att avgöra på vilket sätt uppgifter om medelstora förbränningsanläggningar ska rapporteras utifrån vilka anläggningar som finns inom deras respektive tillsynsområde. Bedömningen är att rapporteringen i stor omfattning alltjämt kommer att ske digitalt, särskilt som många tillsynsmyndigheter redan har någon typ av digital tjänst på plats. Möjligheten att anvisa ett annat sätt att rapportera uppgifterna på ger dock tillsynsmyndigheterna ett större manöverutrymme att hantera uppgifter på ett korrekt sätt. En tillsynsmyndighet behöver till exempel inte lägga resurser på att utveckla en tjänst som uppfyller Säkerhetspolisens föreskrifter om det inte är proportionerligt i förhållande till vilken typ av och hur många anläggningar som finns i dess tillsynsområde.

Förslaget syftar även till att göra det tydligt för tillsynsmyndigheterna att sådana uppgifter som bedöms vara säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och som rapporteras till tillsynsmyndigheten, inte ska offentliggöras. Som angetts ovan innebär det inte någon ändring i förhållande till gällande rätt. Konsekvenserna av ändringarna är således i huvudsak att det blir tydligare för tillsynsmyndigheterna hur de uppgifter som rapporteras in ska hanteras och att de får bättre förutsättningar att hantera uppgifterna korrekt.

Naturvårdsverket som ansvarar för vägledning av tillsynsmyndigheterna kommer att behöva uppdatera sin vägledning och eventuella föreskrifter.

Förslaget innebär inte några förändrade arbetsuppgifter för de myndigheter som har tillsynsansvar enligt säkerhetsskyddsförordningen (2021:955).